

**Організація роботи
сімейних лікарів в напрямку
спортивної медицини та підвищення
рівня рухової активності населення**

Законодавство України:

Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я»
ст. 32

Закон України «Про фізичну культуру і спорт»
ст. 4, 6, 51

Спортивна медицина є складовою системи охорони здоров'я у сфері фізичної культури і спорту та визначає стан здоров'я, фізичний розвиток та функціональний стан організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом, у тому числі шляхом визначення придатності (здійснення допуску) осіб до занять фізичною культурою і спортом, здійснення профілактики, діагностики, лікування захворювань та ушкоджень, пов'язаних із заняттям фізичною культурою і спортом.

Допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар із спортивної медицини.

Законодавство України:

Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я» ст. 32

Закон України «Про фізичну культуру і спорт» ст. 4, 6, 51

Спільний наказ Міністерства молоді та спорту України
та Міністерства охорони здоров'я України
від 27.12.2017 № 5232/174
«Про затвердження Положення
про медичне забезпечення фізкультурно-оздоровчих
та спортивних заходів, закладів фізичної культури і спорту»

Заняття фізичною культурою і спортом здійснюються з додержанням медичних норм, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Передбачено проведення лікарем із спортивної медицини періодичних диспансерних оглядів та надання допусків особам, які займаються фізичною культурою і спортом, у тому числі, школярам

Медичне забезпечення закладів фізичної культури і спорту:

- Здійснюють кабінети закладів або визначений керівником закладу лікар на **договірних засадах**.
- За відсутності договору із закладом заклад фізичної культури і спорту та заклади освіти усіх типів і рівнів акредитації не можуть надавати фізкультурно-спортивні послуги, у тому числі з фізичного виховання різних груп населення, фізкультурно-спортивної реабілітації, та здійснювати фізкультурно-оздоровчу діяльність.
- Організацію та управління роботою кабінету закладу здійснює завідувач, що призначається наказом керівника закладу, до структури якого входить кабінет закладу.
- Завідувач має відповідати кваліфікаційним вимогам лікаря із спеціальності "Лікувальна справа" та спеціалізації за фахом "Лікувальна фізкультура і спортивна медицина" чи "Спортивна медицина", мати стаж роботи за фахом не менше 5 років, навички роботи з організації та управління охороною здоров'я, а також на автоматизованому робочому місці. Завідувачу надається доступ до роботи в електронних інформаційних системах Міністерства молоді та спорту України.
- Завідувач здійснює допуск осіб до занять у закладі фізичної культури і спорту чи фізкультурно-оздоровчому закладі та підтверджує відповідність наявних допусків осіб до занять фізичною культурою і спортом, наданих лікарями інших закладів.

Законодавство України:

Указ Президента України від 09 лютого 2016р. № 42 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року
«Рухова активність - здоровий спосіб життя — здорова нація»

Один з шляхів вирішення проблеми - залучення сімейних лікарів до «призначення рухової активності як дієвого способу зниження ризиків неінфекційних захворювань» :

- впровадження рухової активності для первинної профілактики хронічних неінфекційних захворювань та фізичної реабілітації,
- запровадження практики призначення лікарями, у тому числі сімейними, рухової активності як дієвого засобу зниження ризику неінфекційних захворювань,
- надання консультацій з питань використання оздоровчої рухової активності,
- удосконалення в цій частині підготовки та підвищення кваліфікації медичних працівників.

Ужгородським національним університетом розроблено інноваційну програму вдосконалення професійних компетентностей лікарів, в першу чергу, сімейних лікарів, в галузі спортивної та профілактичної медицини. Як результат, сімейні (та інші) лікарі отримають додаткову спеціалізацію, приміром, лікаря із спортивної медицини, і зможуть проводити роботу, яка раніше входила до компетенції лише спортивного лікаря: прописувати і рекомендувати рухову активність, надавати допуски до занять фізкультурою і спортом тощо.

Програма підготовлена відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 р. № 302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», «Стратегії розвитку медичної освіти в Україні», розробленої МОЗ України та відповідає вимогам наказів Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 р. № 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235, та від 14 липня 2015 р. № 761 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційне навчання», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за №923/27368.

Зазначена програма навчання спрямована на вирішення декількох питань:

- максимально наблизити до людей медичні послуги, необхідні для вирішення питань щодо їх рухової активності;
- створити доступну мережу лікарського прийому з питань рухової активності та спортивної медицини, залучивши до неї, в першу чергу, сімейних лікарів, які найкраще обізнані щодо стану загального здоров'я окремих громадян;
- спростити та легітимізувати отримання населенням визначених законом допусків та рекомендацій для занять фізкультурою і спортом тощо.

Відповідно до діючих нормативних актів медичне обслуговування спортивних змагань, що включає і надання медичних допусків особам до занять фізичною культурою і спортом, є платною послугою (п. 12 Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах»).

Про Програму вдосконалення професійних компетентностей лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» УжНУ

Програма вдосконалення професійних компетентностей лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» УжНУ, як система безперервного професійного розвитку, спрямована на надання лікарям різних профілів, в першу чергу, сімейним лікарям, необхідного комплексу знань і навичок з ряду галузей медицини, зокрема, для проведення різних видів профілактичних медичних оглядів. З цією метою програма вдосконалення професійних компетентностей «Профілактичні огляди в медичній практиці» включає в себе декілька програм вдосконалення професійних компетентностей лікарів за спеціалізаціями спортивна медицина, наркологія, офтальмологія, ЛОР, психіатрія та інші.

Структурно зазначена програма складається з трьох рівнозначних частин: безпосередньо з навчання, стажування і практики та структурованої самостійної підготовки.

Про Програму вдосконалення професійних компетентностей лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» УжНУ

Програма вдосконалення професійних компетентностей лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» УжНУ відтворює переважно мережеву модель очно-дистанційного навчання на базі платформи з відкритим кодом MOODLE. З цією метою спеціально створена цифрова інформаційно-бібліотечна база «Бібліотека громади – бібліотека здоров'я».

Програма спеціалізації з безперервного очно-дистанційного навчання сімейних та інших лікарів за спеціальністю «Спортивна медицина» розроблена у відповідності до фахових підходів, визначених Всесвітньою Федерацією Медичної Освіти (WFME), на основі навчальної програми Європейського Союзу за спеціальністю «Спортивна медицина», запропонованої у 2008 році Європейською Спілкою Спеціалістів Медицини (UEMS), яка є організацією, відповідальною за акредитацію програм безперервної освіти лікарів в ЄС.

Покроковий порядок дій Слухача
для зарахування в Програму
безперервної підготовки та
вдосконалення професійних
компетентностей лікарів за
спеціальністю «Спортивна
медицина»

- **Крок 1.** Слухач подає підписану ним письмову заяву (скан-копію) до ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України з клопотанням щодо зарахування на безперервне очно-дистанційне навчання за Програмою вдосконалення професійних компетентностей лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» ДВНЗ «УжНУ» (далі – Програма) на електронну адресу edbdmo99@gmail.com, за визначеною формою.

- **Крок 2.** Слухач на надану ним особисту електронну адресу отримує від ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України першу частину пакету документів:
 - **інформацію про Програму** безперервної підготовки та вдосконалення професійних компетентностей лікарів за спеціальністю «Спортивна медицина» з додатком;
 - **покроковий порядок дій** для зарахування в Програму безперервної підготовки та вдосконалення професійних компетентностей лікарів за спеціальністю «Спортивна медицина»;
 - **договір** між ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України та Слухачем щодо організації подальшої безперервної підготовки Слухача за Програмою вдосконалення професійних компетентностей сімейних та інших лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» ДВНЗ «УжНУ».

- Крок 3. ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України надсилає також на електронну адресу Слухача та електронну адресу закладу охорони здоров'я, де працює Слухач, договір між ДП «Служба спортивної медицини» і закладом охорони здоров'я, де працює Слухач, про роботу щодо посилення позицій рухової активності серед населення та взаємодію в організації стажування та практики Слухача безпосередньо на робочому місці в цьому ЗОЗі.
- Крок 4. Слухач надсилає на електронну адресу ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України завірені скан-копії документів, необхідні для зарахування у зазначену Програму ДВНЗ «УжНУ» (за переліком, вказаним в укладеному з ним договорі).
- Крок 5. ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України направляє Слухачу на його електронну адресу письмове підтвердження щодо можливості його зарахування на навчання за Програмою вдосконалення професійних компетентностей лікарів за спеціальністю «Спортивна медицина».

- Крок 6. Слухач укладає (підписує та відправляє скан-копію в електронному вигляді та щонайменше 1 екземпляр оригіналу + 2 фотографії 3x4 см поштою) договір з ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України щодо організації його подальшої безперервної підготовки за Програмою вдосконалення професійних компетентностей сімейних та інших лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» ДВНЗ «УжНУ».
- Крок 7. Одночасно з Кроком 6 заклад охорони здоров'я, де працює Слухач, укладає договір з ДП «Служба спортивної медицини» (підписує та відправляє скан-копію в електронному вигляді та щонайменше 1 екземпляр оригіналу цього договору поштою) про роботу щодо посилення позицій рухової активності серед населення та взаємодію в організації стажування та практики за Програмою вдосконалення професійних компетентностей сімейних та інших лікарів «Профілактичні огляди в медичній практиці» ДВНЗ «УжНУ» безпосередньо на робочому місці в цьому ЗОЗі.

- Крок 8. ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України направляє на електронну адресу Слухача інформацію щодо його зарахування до групи (№ групи) та підгрупи (№ підгрупи) навчання, дані та контактні адреси його викладача-куратора, наставників стажування та практики та викладачів-тьюторів за модулями підготовки, дані, необхідні для його доступу до інформаційних та освітніх баз та іншу необхідну для навчання інформацію, а також інформацію щодо реєстрації та доступу до програми MOODLE в ДВНЗ «УжНУ».
- Крок 9. Одночасно з Кроком 8 ДП «Служба спортивної медицини» направляє на електронні адреси кожного Слухача другу частину пакету документів для організації його участі в Програмі, яка складається з:
 - а) форми заяви Слухача на ДП «Служба спортивної медицини» щодо його стажування і практики,
 - б) договору стосовно подальшого стажування і практики Слухача у ДП «Служба спортивної медицини» з необхідними додатками.
- Подібні документи (проект заяви і договору) направляються кожному визначеному викладачу-куратору.

-
- Крок 10. Слухачі і викладачі-куратори направляють підписані ними заяви і договори, зазначені вище у Кроці 9, до ДП «Служба спортивної медицини» (скан-копії обох документів в електронному вигляді та оригінали заяви та 1 екземпляр договору поштою).
 - Крок 11. ДП "Український медичний центр безпеки дорожнього руху та інформаційних технологій" МОЗ України та ДП «Служба спортивної медицини» у взаємодії зі Слухачем необхідним чином реєструють його для роботи в Єдиній державній базі даних медичних оглядів певних категорій осіб в системі охорони здоров'я під час його стажування.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

